

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

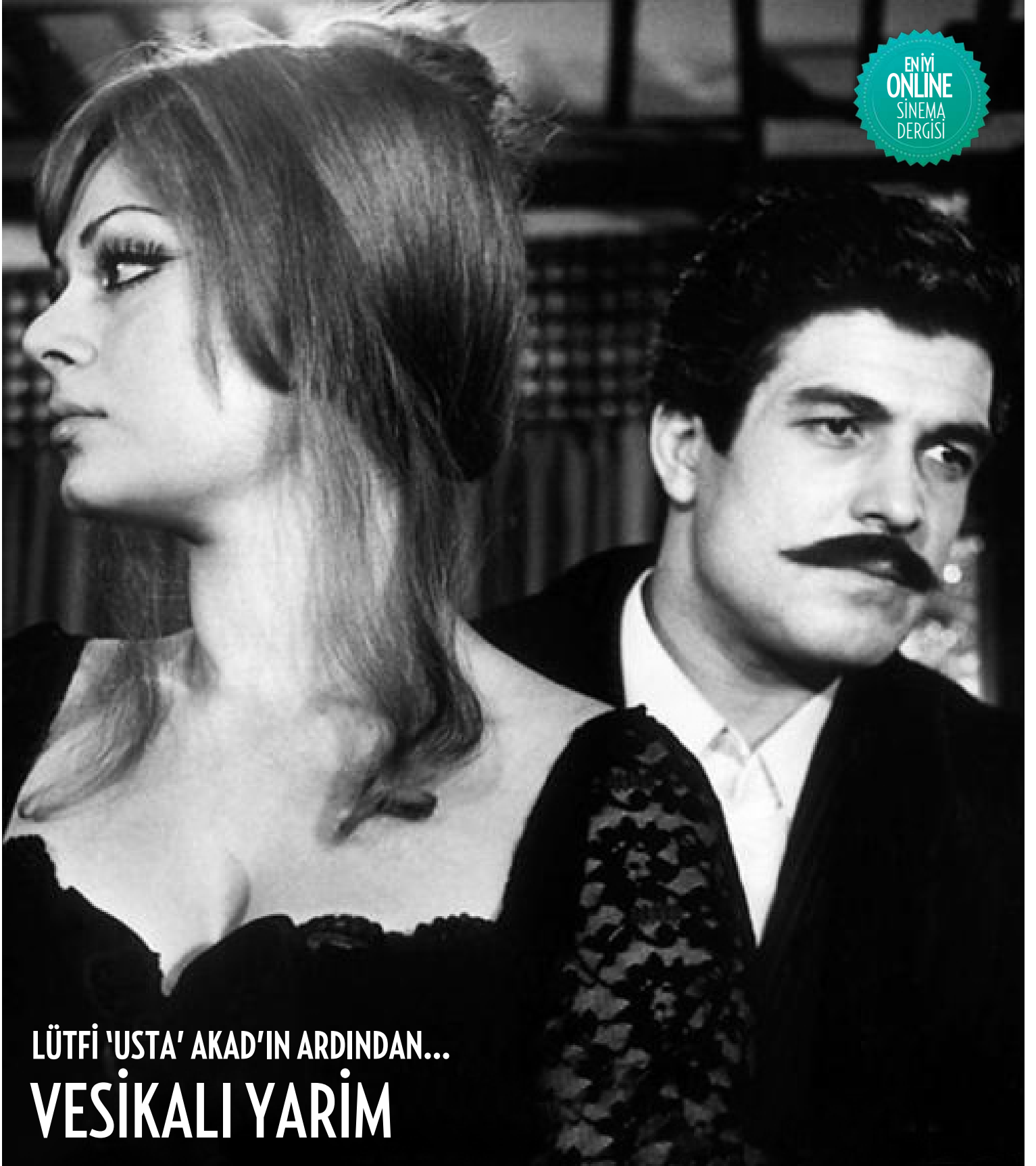
RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>



LÜTFİ 'USTA' AKAD'IN ARDINDAN...
VESİKALİ YARIM

JIM CARREY
**BABAMIN
PENGUENLERİ**
**MR. POPPER'S
PENGUINS**

Yılın en eğlenceli komedisi ile neşenizi bulun!



ÖZEL SEÇENEKLER

Nimrod and Stinky'nin Antartika Macerası

Diller: Türkçe 5.1, English 5.1, Czech 5.1, Hungarian 5.1, Polish 5.

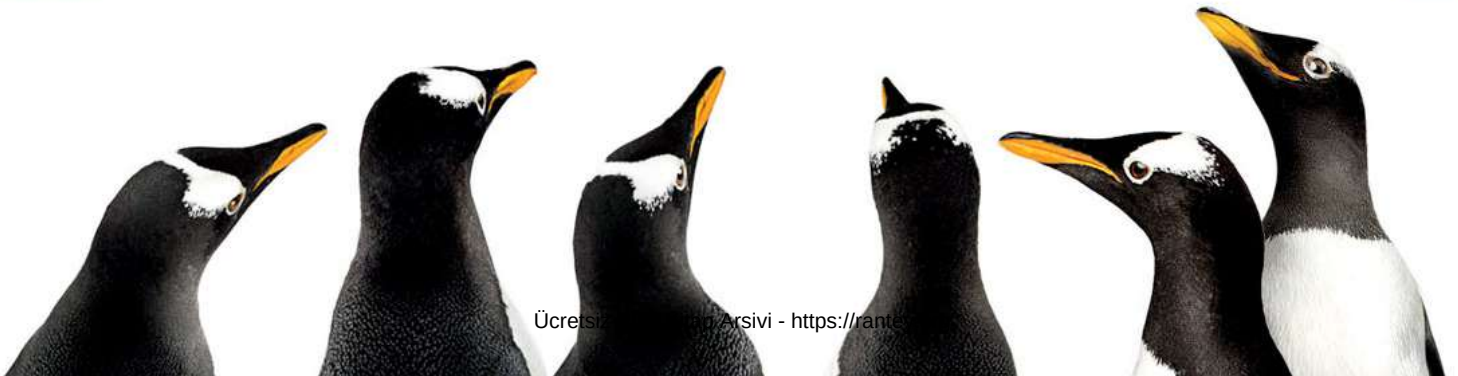
Altyazılar: Türkçe, English, Bulgarian, Croatian, Czech, Arabic, Greek, Hungarian, Icelandic, Hebrew, Polish, Romanian, Serbian, Slovenian

Süre: 90 dakika • Görüntü Formatı: 1.85:1

SİMDİ BLU-RAY, DVD VE VCD'DE!

tiglon

© 2011 Twentieth Century Fox Film Corporation. All Rights Reserved. © 2011 Twentieth Century Fox Home Entertainment LLC. All Rights Reserved. TWENTIETH CENTURY FOX, FOX and associated logos are trademarks of Twentieth Century Fox Film Corporation and its related entities.



BİR USTANIN SONRASI...

TÜRK SINEMASININ EN BÜYÜK TALİHSİZLİKLERİNDEN BİRİ, KENDİ TARİHİNİ YAZILI VE GÖRSEL HALE GETİRMEK konusundaki kısırlığı olsa gerek. Bu konuda münferit bazı isimler de olmasa Türk sinema tarihinin sonraki kuşaklara aktarılabilecek kaynakları birkaç almanakla sınırlı kalacakmış. Neyse ki son yıllarda artan festivaller kapsamında çıkarılan Türk sineması kitapları bu konuda önemli adımlar atılmasına vesile oldular. Ama bu sefer de bu kitapların her yerde bulunamıyor oluşları meselesi var... Filmlere ulaşmak ise zaten başlı başına bir sorun.

Oysa bugünün eski filmlere pek de itibar etmeyen genç kuşağı için aslında saklı bir hazine gibi durur bir köşede Lütfi Akad'ın filmleri... Bugün DVD ya da VCD kopyalarının tek tük bulunabildiği bu filmler, artık kıran kırana girdikleri reyting yarışından dolayı iyice birbirinin kopyasına dönmüş televizyon kanallarında bile gösterilmezler. Parlak görüntüler eşliğinde Lütfi Akad'ın uzun yıllar önce çekip de tükettiği hikayelerin suyundan su çıkarmaya çalışan dizilerle dolan kanallar kendi ülkesinin filmlerine iyice yabancılaşmış durumdadır.

Oysa yeni kuşaklar bilmezler ki aşkı, tutkuyu, umutsuz sevdayı, sosyal adaletsizliği, gururu, emeği, kadın olmayı, erkek olmayı, geçim sıkıntısını, yalnızlığı, pişmanlığı, çaresizliği ve insana dair her duyguyu, her hikayeyi zamanında en güzel, en samimi şekillerde anlattı filmlerinde Lütfi Akad.

1949'da önemli bir edebiyat uyarlaması olan "Vurun Kahpeye" ile sinemaya giriş yapan Lütfi Akad'ın zengin filmografisi, sonunda avantüre doğru evriliyor olsa da 1961 yapımı filmi "Otobüs Yolcuları"ndan itibaren sistem dışına çıkıp toplumsal içerikli hikayelere de yer vermişti. Ama Türk sinemasının o tarihlerde ürettiği filmlerin içinde hayli sosyalist bir tavır alan bu filminden önce de Akad'ın filmografisindeki 'piyasa' filmlerinde bile bir

ayrışıklık kendisini gösteriyordu. Mesela "Kanun Namına", bugün bile çekilmesi çok zor olan bir kaçma-kovalama sahnesini barındırır finalinde. "Yalnızlar Rihtımı"nda bugün Wong Kar-Wai filmlerinde bayıldığımız melankoliyi yakalar daha 1959 yılından... "Katil"de ilgi çekici bir polisiye hikayeyi oldukça iddialı çekilmiş aksiyon sahneleri eşliğinde anlatır. "Öldüren Şehir" in bugün klişe sayılabilecek 'sınıf atlamaya çalışan genç kız' hikayesinde alan derinliğini farklı şekilde kullanıp değişik mizansenler kurarak fark yaratır.

Olgunluk dönemi onun daha da büyük filmlerini getirir Türk sinemasına. Vedat Türkali imzalı senaryosuyla bugün restore edilip yeniden vizyona çıksa taş gibi duracak bir dram olan "Üç Tekerlekli Bisiklet", Yılmaz Güney'in hikayesinden çıkan ve onu da başrole konurduğu trajik "Hudutların Kanunu", Nazım Hikmet'in iki masalından uyarladığı "Kızılırmak-Karakoyun" ve tabii Türk sinemasının en büyüğü filmlerinden biri olan "Vesikalı Yarım"... Arada "Yaralı Kurt" gibi ayrıksı bir film çıkartan Akad'ın sinemaya vedası sayılabilecek muhteşem üçlemesi "Gelin", "Düğün" ve "Diyet"... Bunlar Türk sinemasının medar-ı iftiharları...

Lütfi Akad, bugün pek çok Türk sinemacısının film yapma nedenidir. Lütfi Akad, Türk sinemasında bir dil oturtmayı başarmış ilk yönetmendir. Onun en vasat sayılabilecek filmi bile seyre değerdir. Bugün öncü olmak, olabilmek belki artık çok zor. Ama neyse ki Lütfi Akad'ın filmlerine iyi çalışarak, yazdığı "Işıklı Karanlık Arasında" adlı anı kitabını okuyarak ve onu anlayarak iyi sinemacı olmaya çalışmak hâlâ mümkün...

Lütfi Akad geçen hafta ölmüştür aslında. Bu filmler ne zaman izlenmezse ve sinema yapmak isteyen yeni kuşaklar ne zaman onu yaz etmezlerse... İşte o zaman ölecektir asıl... 

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

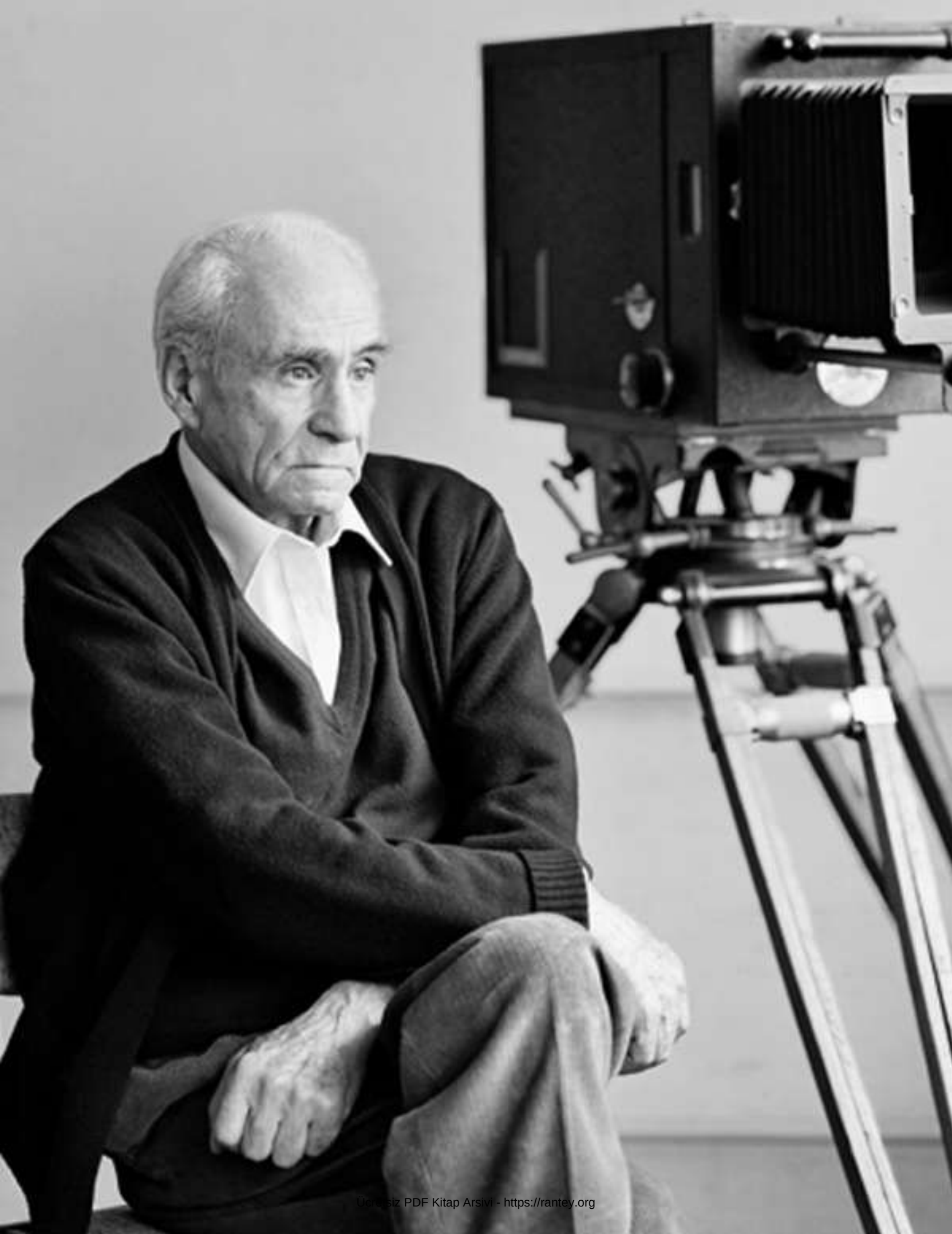
MURAT ÖZER cinemazer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS LOGO TASARIM: ERKUT TERLİKSİZ HTML UYGULAMA: BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, ÇAĞDAŞ GÜNERBÜYÜK, OLCAN ÖZYURT

REKLAM İLETİŞİM: EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

www.arkapencere.com



6 ÇOK BİLEN ADAM

Hayat Ağacı (The Tree Of Life); Dedemin İnsanları; Tehlikeli İlişki (A Dangerous Method); Zirveye Giden Yol (The Ides Of March); Mahzen (The Hole).

19 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları.

20 TRENDEKİ YABANCI

Geçtiğimiz günlerde hayata veda eden büyük usta Lütü Akad'ı, uzun yıllar öncesinden gelen bir söyleşi aracılığıyla anıyoruz...

22 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Lütü Akad'dan mükemmel bir Sait Faik Abasıyanık uyarlaması, Türkan Şoray ve İzzet Günay'ın da yardımlarıyla: "Vesikalı Yarım".

24 AİLE OYUNU

Press; Anneler Günü (Mother's Day).

28 SAPIK

Gezici Festival'de 'Arap Baharı'; 23. Uluslararası İstanbul Kısa Film Festivali; Gezici Festival'de Zeki Demirkubuz'un 'Kışkandığı Amerikan Filmleri'; İz (Rêc); Rampart.

HAYAT AĞACI

ORJİNAL ADI The Tree Of Life

YÖNETMEN Terrence Malick

OYUNCULAR Brad Pitt,

Jessica Chastain, Sean Penn,

Hunter McCracken, Laramie Eppler,

Tye Sheridan, Fiona Shaw

YAPIM 2011 ABD

SÜRE 139 dk.

DAĞITIM Tiglon (Fida Film)

İşin aslı, bu film, Terrence Malick'in yıllardır zihninde olgunlaştırdığı varoluşçu soruları sormak için bir fırsat olmuş. Yönetmen sıradan bir Amerikan ailesi üzerinden Evren'e dair varoluşsal anlamlar çıkarmayı gaye ediniyor.

DÜNYA VAR OLDUĞUNDAN BU YANA, HİÇBİR OTORİTE KENDİSİNİN ELEŞTİRİ konusu yapılmasına istekli görülmemiştir. -*Friedrich Nietzsche*

Bazı yönetmenler filmlerinde yalnızca hikaye anlatırlar. Bazı yönetmenler ise filmlerinde yalnızca felsefe yaparlar. Söylemeye gerek yok, ikinci sınıftaki yönetmenlerin sayısı çok azdır. Gelgelelim, filmlerinde felsefe yapan yönetmenler arasında da Terrence Malick'ten bir başkası daha yoktur ki, tüm filmografisini kimi varoluşçu felsefi kavramları didiklemek için kullanmış olsun!

"Hayat Ağacı", Malick'in 1973'te başladığı sinemasal macerasında şimdilik beşinci durak. Sürdüğü münzevi hayatın ayrıntılarını bilenler için ise, en kişisel filmi olduğunu tahmin etmek hiç zor değil. Sadece felsefeye merakı ve felsefe dersleri vermiş olması değil, gerçek hayatta kardeşinin intihar etmiş olması ve tıpkı "Hayat Ağacı"ndaki gibi, yeniyetmeliğini 1950'li yıllarda Amerikan taşrasında geçirmiş olması gibi otobiyografik noktaları var. İşin aslı, bu film, uzun yıllardır zihninde olgunlaştırdığı ve bitimsiz düşünce seansları sonunda damıttığı varoluşçu soruları sormak için bir fırsat olmuş. Sıradan bir Amerikan ailesi üzerinden tüm insanlığın ve Evren'in varoluşunu anlamlandırmak (asla sorgulamak değil!) gibi imkansız bir gayeye soyunuyor. Sadece şunu söyleyebiliriz: Stanley Kubrick'in "2001: Uzak Yolu Macerası"nda (2001: A Space Odyssey) primatin kemiği fırlatması ile kemiğin uzay gemisine dönmesi arasındaki binlerce yıllık boşluğu Malick burada doldurmaya çalışıyor. Hatta bir ara Evren'in yaratılışı, dinazorlar çağı ve meşhur göktaşının düşüş zamanlarına da uğrayarak Kubrick'in hikayesine prequel olacak bir sekans bile ekliyor.

1950'lerde geçiyor hikayemiz. Filmin başlarında kahramanlarımız O'Brien ailesinin çocuklarından birini kaybettiğini öğreniyoruz. Tam bir yıkım oluyor bu Bay (Pitt) ve Bayan O'Brien (Chastain) için. Teselliye yas tutmakta aramaktan başka yapacakları bir şey yok. İlk 20 dakika boyunca üzüntülerini iç sesleri aracılığıyla

izlerken, diğer yandan da hayatı anlamlandırmaya çalıştıklarına tanık oluyoruz. Ardından Malick sanki O'Brien ailesinin bu kaybının ne kadar küçük, okyanusta bir damla olduğunu anlatmak istercesine 'Evren'in oluşumu' ve ardından gezegenin ilk sakinlerinden olan dinzorlara dair 15 dakikalık bir sekans yerleştiriyor. Ölmek veya hayatta kalmak bu yaşamın kuralı. Dinzorların olduğu bu bölümde de buna dair bir 'ölüm kalım anı' koyuyor. Sonra O'Brien ailesinin hikayesine dönüyoruz. Amerika'nın güney taşrasında yaşayan bu ailede tam bir pederşahi, ağır bir baba tahakkümü hakim. Bu sanatsever muhafazakar baba -oğullarını sevmekle birlikte- taş kalpli bir disiplinle 'yönetiyor' ailesini. Çocuklarına "Daima güçlü olun" diyor, "Karşınızdakini ezmezseniz, ezilirsiniz" diyor, "Başarılı olmak için acımasız olmanız şart" diyor. Farkında değil ki, emeğini verdiği bu kapitalist sistem onu oğullarına inançlarıyla çeleşecek öğütler vermeye itiyor. Bir yandan da müziğe devam edemediği için bin pişman, "Bana müziği bıraktırdılar, siz tutkularınızın peşinden koşun" diyor.

Oğullarından en büyüğü Jack özellikle dikkatimizi çekiyor. Malick'in ona vurgu yapması boşuna değil, zira Sean Penn'i gördüğümüz sahneler Jack'in günümüzdeki halini temsil ediyor. Hikayeyi de bir yandan onun anımsadıkları üzerinden takip ediyoruz aslında bir bakıma. Hatta finale doğru ailece sahilde bir araya geldikleri anlarda olduğu gibi, bugünkü Jack'in 'vicdan'ının görsel karşılığını da buluyor yönetmen.

Her ne kadar Malick için filozof yönetmen desek de, felsefeyle haşır neşir her birey gibi, o da kaçınılmaz biçimde dinle bir hesaplaşma içerisinde. Nitekim filmi kutsal kitaplarda (burada İncil'de) yer alan Eyüp Peygamber'e dair bir tevâtürden alıntıyla açıyor. Dolayısıyla, film bir eliyle din dalını sık sıkı kavramışken, diğer eliyle de doğanın kendi kurallarını koyduğu bir döngüyü tutuyor. Tüm karakterlerin iç sesi neredeyse film boyunca fısıltıyla, adeta dua eder gibi konuşuyor. Fakat öbür taraftan unutmayalım, dinzorların olduğu sekans belki tam da kutsal kitaplarda





Malick'in doğaya ne kadar meftun bir adam olduğunu anlamak için geriye dönüp dört filmini hatırlamak kafi. Hepsinde karakterlerini doğa üzerinden tanımlama yoluna gitti.

onlardan bahsedilmediği için var bu filmde. Dolayısıyla, "Hayat Ağacı"nın tümüyle Hristiyan öğretiler üzerinden yorumlanması bu filmi eksik kılar. Kaldı ki, Malick'in doğaya ne kadar meftun bir adam olduğunu anlamak için geriye dönüp diğer dört filmini de şöyle bir hatırlamak kafi. Dördünde de karakterlerini doğa üzerinden tanımlayan, onları adeta doğayla bütünleyen bir sinema yaptı bugüne dek. Doğanın tabiatı ile insanın tabiatının birbirlerinin içinden doğduklarını, birbirlerini beslediklerini ve tamamladıklarını özümsemiş bir varoluşçuluğun sinemasal karşılığı sanki bu.

Filozoflar öteden beri basit sorulara zor yanıtlar aramışlardır. Doğru nedir? İyi nedir? Hayatın anlamı nedir? Bu ve bunun gibi binlerce belirsizliğin, soyut kavramın fikrîsel karşılığını aramaya koyulmuşlardır. Malick ise kafasındaki

felsefi soruların yanıtlarını sinemayla arıyor. Kimilerine yüzeysel, sıkıcı gelecek derin Amerika'daki bu çekirdek aile portresi hem bu ataerkil yapının açmazlarını sergiliyor hem de bu ataerkil yapının üzerinde biçimlendiği dinî ve ekonomik düzene dair sert sözler söylüyor. İnsanın içten içe yaşadığı, birçoğu bizlere de tanıdık gelecek ikilemleri bir Dostoyevski romanı hacminde görselleştiriyor. Diğer yanılla da, insan denen varlığın Evren'de ufak bir nokta olduğunu asla unutmaması gerektiğine dair çarpıcı hatırlatmalar yapıyor. Otoriteyi sorgulamak için dogmalardan arınmak gerektiğine dikkat çekiyor. 21



Malick'in görsel efektler konusunda emektar Douglas Trumbull'ın kapısını çalması, filmi "2001"ın sularına bir adım daha getiriyor.



Sean Penn'in birçok söyleşide dile getirdiği serzenişinde haklılık payı olabilir. Onun varlığının filme kattığı pek az şey var gibi.

TW169

AFS Film sunar

MERT FIRAT AÇELYA DEVRİM YILHAN TUBA ÜNSAL ve KENAN ECE



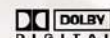
beni unutma

en fazla ne kadar sevebilirsin?

MELİS BABADAĞ ÜNAL SILVER ALİYE UZUNATAĞAN HAKAN YUFKACIGİL BARIŞ HAYTA konuk oyuncu GÜL ERDA
müzik ANJELİKA AKBAR sanat yönetmeni SİRMA BRADLEY kurgu SERDAR ÇAKULAR görüntü yönetmeni SOYKUT TURAN (M.S.Ü.)
hikaye ve senaryo BURAK GÖRAL yapımcı SİDDİK ÖZPETEK ve ASAF ÖZPETEK yönetmen ÖZER KIZILTAN (M.S.Ü.)



Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://wante.org>





DEDEMİN İNSANLARI

MUHSİN BEY, SİNEMA TARİHİMİZ İÇERİSİNDE ÇOK ÖZEL BİR karakterdir. Yavuz Turgul'un filmine ismini de veren karakter, gittikçe vahşileşen dünyada 'vicdansız bir kazanan olmak' yerine, kendi değerleriyle, zarafetiyle, insaniyetiyle ayakta kalmaya çalışan insanların vücut bulmuş hali gibidir. "Dedemin İnsanları"ndaki Mehmet Bey'in de muhtemelen sinemamız içerisinde özel bir yeri olacak. Çünkü o da tıpkı Muhsin Bey gibi sistemin, tarihsel acıların, resmî tarihin dayatmalarına zarafetiyle, hayattaki duruşuyla karşı koymaya çalışıyor.

Bir mübadil o. Sekiz yaşında, 1923'te, yurdundan kopartılarak, zorla göç ettirilmiş ailesiyle birlikte. Göç sırasında annesinin kucağındaki kardeşinin ölümüne tanıklık etmiş. Acısı büyük. Yeni yurdunda sıkıntı çekse, kimi zaman 'Yunan gavuru' olarak nitelendirilse de acısından hüznü, onurlu, zarafet dolu, 'insani' seven bir dünya kurmayı başarmış. 10 yaşındaki torunu Ozan'ın verili düzenin ve 'sokak arası' ırkçılığın etkisiyle 'gavur' yaftasını yememek için, lümpen milliyetçiliğe yelken açan tavırları karşısında canı sıkılan Mehmet Bey, torununa geçmişini açıyor ve insan olmanın erdemlerini öğretmeye çalışıyor. Bu erdemler kıymetli. Çünkü bir anlamda, Mehmet Bey'de vücut bulan bu erdemler, toplumsal travmalarla dengesi bozulan, yıllardan beri çatışmalı bir coğrafyada yaşayan, belki bunun için içindeki öfkeyi, nefreti büyüten, şiddeti, ölümü kanıksamış, her an cinnet geçirme potansiyeli olan ruh halimize bir reçete niteliğinde. Ama filmde fazlası da var. Bu erdemlerin budandığı, yok edilmeye çalışıldığı adresi de veriyor. Tıpkı "Babam Ve Oğlum"daki gibi filmin kötü adamının 12 Eylül askerî darbesi olduğunun altını bir kez daha çiziyor yönetmen Irmak. Böylece bugünün acı ve katmerlenmiş sorunlarının yine diğer filmlerindeki gibi geçmişteki travmalarda olduğuna vurgu yapıyor.

Ege taşrasında geçen, Irmak'ın yaşamından epey izler taşıyan film, yönetmen için "Babam Ve Oğlum"un devamı sayılabilir. İki filmin birçok ortak

noktası var. Ama "Dedemin İnsanları"nda Çağan Irmak daha yetkin bir sinemacı olarak ortaya çıkıyor. Irmak, "Babam Ve Oğlum"dakine göre daha soğukkanlı. Ege insanına özgü gündelik mizahı, yerli yerinde kullanarak, özellikle filmin ilk yarısında 'hüzünlü bir neşe' yaratmayı çok iyi başarıyor. Ki bu noktalarda Ertem Eğilmez'in filmlerini hatırlamamak mümkün değil. Ayrıca hikayenin seyirciyi 'duygusal olarak' kavradığı noktalarda "Babam Ve Oğlum" gibi aşırılığa kaçmıyor. Yine gözyaşı musluğunu açıyor film. Ama sonuna kadar değil. Birçok filminde Yeşilçam'ın anlatım zenginliğine sırtını dayayan Irmak, Yeşilçam klişelerini çok da kullanmadan, daha evrensel bir sinema algısıyla içi hem insani hem de ideolojik olarak dolu olan, seyirci ile çok sağlam bağlar kurması muhtemel bir filme imza atmayı başarıyor. Ayrıca sinematografik olarak, özellikle filmin göç sahnelerinde oldukça başarılı Irmak. Bir bütün olarak oyuncu performansları da çok iyi. Ama özellikle Mehmet Bey'i canlandıran Çetin Tekindor, en iyi performansı ile çıkıyor karşımıza. Gönlümüzün Oscar'ını alıyor.

Türkiye'nin yakın tarihinin, üstü örtülmüş toplumsal travmalarla dolu olduğunu bilmeyen kalmadı. Bugünlerde, malum, ülke 1930'lardaki Dersim Katliamı'yla ilgili gerçekleri öğreniyoruz. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Dersimlilerden özür diliyor. Kıymetli bir özür bu... Çünkü bir gün Türkiye'de toplumsal barış sağlanacaksa bu, özürler ve yaşanan tüm acılarla yüzleşmeler sayesinde olacak. Bu perspektiften bakınca Çağan Irmak sinemasının da ("Babam Ve Oğlum" ve "Dedemin İnsanları" özelinde) çok değerli bir yanı var. Yönetmen olarak o da bu yüzleşmeye filmleriyle katkıda bulunuyor. Bize geçmişimizi, izi silinmeyen yaralarımızı hatırlatıyor... Bunu da son derece insani bir bakışla yapıp, kitleselleşmesini sağlıyor. Bunun için bir teşekkürü de hak ediyor!



Darbe zihniyetine nasıl kafa tutulmuş Mehmet Efendi bize gösteriyor.



Film, yine mendil masrafına sokacak seyirciyi!

YÖNETMEN Çağan Irmak
OYUNCULAR Çetin Tekindor, Hümeyra, Yiğit Özşener, Gökçe Bahadır, Sacide Taşaner, Durukan Çetinkaya, Mert Fırat, Ezgi Mola
YAPIM 2011 Türkiye
SÜRE 123 dk.
DAĞITIM Warner Bros.
 (Most Production - Ay Yapım)

Çağan Irmak bize geçmişimizi, izi silinmeyen yaralarımızı hatırlatıyor. Bunu da son derece insani bir bakışla yaparak geniş kitlelere ulaştırıyor.



TEHLİKELİ İLİŞKİ

DAVID CRONENBERG, FİLMLERİNİN İÇİNİ DOLDURDUĞU ONCA PSİKANALİTİK durumla beynimizin kıvrımları arasında dolaştı yıllarca. Yönetmenin neredeyse 'takıntısı' haline gelen bu özelliği, şimdi de işin ustalarını perdeye taşımasıyla kendini gösteriyor. "Tehlikeli İlişki", modern psikiyatrinin anne/babası Sigmund Freud'la 'takipçisi' ve yakın dostu Carl Jung arasındaki 'sidik savaşı'na odaklanıyor. Sabina Spielrein adlı bir hastanın Jung'a gelişiyi başlayan hikaye, Jung'un genç kadınla yaşadığı sado-mazoşist ilişkiyle başka bir boyuta yükseliyor, sonrasındaysa tam anlamıyla zıvanadan çıkıyor. Kendi içinde bir 'çatışma' yaşayan Jung'un Freud'la yan yanayken, karşı karşıya gelmesine iki doktorun psikanalize bakışları neden oluyor. Freud, her şeyi cinsellikle bağdaştırarak 'elle tutulur' bir bakış geliştirirken, Jung'da 'metafizik'in de kendine yer bulduğu 'yeni' bir anlayış söz konusu. İpler de bu fikir ayrılığı nedeniyle kopuyor, Freud'un müsamahasız tavrı da etkin oluyor bu kopuşta...

Cronenberg, John Kerr'in "A Most Dangerous Method" adlı kitabıyla Christopher Hampton'ın (senaryo da onun elinden çıkma) "The Talking Cure" adlı oyununu temel aldığı "Tehlikeli İlişki"yle derinliği tartışılmaz yapıtlarını aratsa da, Freud-Jung ilişkisine getirdiği 'renkli' bakışla 'eğlenceli' bir filme ulaşmayı başarıyor. Bir yandan psikanalizin ilk adımlarını izlerken, öte yandan da 'arızalı' bir aşkın ipuçlarıyla donanıyoruz hikayede. Yönetmen, filmin merkezini oluşturan üç karakteri 'defolarıyla' resmederken, onların yarattığı 'titreşim'le de izleyiciye darbeyi indirmeyi hedefliyor burada. Başlarda bu etkiyi yaratabilecek gibi görünen film, ilerleyen dakikalarda hikayeyi taşıyamayan gelgitler yaşıyor ve karakterlerin 'sıkıntısı'na ortak olmamızın önüne geçiyor. Cronenberg, zaman zaman kilitlenen hikayeyi açmak için bazı hamleler yapıyor, ama geçici rahatlık sağlayan bu hamleler de en nihayetinde verimli olmuyor. Örneğin, Jung'un karısıyla olan ilişkisini arka planda tutarken, filmdeki tikanıklığı açmak için genç kadına ekstra görevler veriyor,

kocasının 'kapalı kutu' durumunu deşifre etmeye yönelik. Bu, bir süreliğine filme yeni bir ton kazandırıyor ama devamında yeniden 'duruyor' hikaye.

Hikaye anlatımında Cronenberg sineması için ileriye atılmış bir adım gibi görünmese de, 'özel' durumu nedeniyle ilgi çeken bir seyirlik "Tehlikeli İlişki". Freud-Jung atışmasının ortasında 'kalan' Sabina Spielrein'in, her iki doktorun gelişimine verdiği katkı gözden kaçacak gibi değil. Genç kadın, Jung'la yaşadığı yasak ve sınırları zorlayan ilişkiyle doktorun psikanalizin bakışını değiştirirken, ilişki sonrasında Freud'un safına geçerek başka bir 'etki'ye daha imza atıyor. Hal böyle olunca, modern psikiyatrinin ilk adımlarında 'garip' bir resim ortaya çıkıyor. Jung'a bir hasta olarak gelen Spielrein, hikayenin sonunda ustalarının izinden giden bir doktora dönüşüyor, hem de onları epeyce hırpaladıktan sonra...

Bu filmin gerçeklerle bağının olduğunu söyleyebiliriz, ama bu gerçekliğin nereye kadar kendini koruduğunu tahmin etmek zor. Öte yandan dert de bu değil aslında. İşin özünde, rastlantısal durumların ışığında büyüyen bir resim var. Bu resmi oluşturan elementlerse birbirlerine çarpıp yön değiştirerek olgunlaşıyor, kıymete biniyorlar. Psikanalizin temellerini atma aşamalarında yaşanan bu 'kaotik' atmosfer, bu bilim dalının kaçınılmaz genişlemesine de ön ayak oluyor, Freud-Jung-Spielrein üçlüsünü ters köşelere yatırırsa da 'ortak' bir noktada buluşturuyor. Filmde öne çıkarılması gereken de bu belki.

"Tehlikeli İlişki"ye dair son sözüyse oyuncular söylüyor bize sorarsanız. Michael Fassbender, Keira Knightley ve Viggo Mortensen, filmin bıçak sırtında giden ruh halini kamçılayan performanslar sergiliyor ve 'kayıp halkalar'ı kamufle ediyorlar. Kısacası, çabalarıyla resmin dağılıp silikleşmesinin önüne geçiyorlar. 



Vincent Cassel, Otto Gross karakterinde filmin en 'civcivli' performansına ulaşıyor, keyif veriyor.



Jung'un Spielrein'in çağrısına cevap vermeden önceki anlar, ritmin iyice düşmesine yol açıyor.

ORIJİNAL ADI A Dangerous Method
YÖNETMEN David Cronenberg
OYUNCULAR Keira Knightley, Michael Fassbender, Viggo Mortensen, Vincent Cassel, Sarah Gadon
YAPIM 2011 İngiltere-Almanya-Kanada-İsviçre
SÜRE 99 dk.
DAĞITIM Tigon (Kalinos)

Hikaye anlatımında David Cronenberg sineması için ileriye doğru atılmış bir adım gibi görünmese de, 'özel' durumu nedeniyle ilgi çeken bir seyirlik.



ZİRVEYE GİDEN YOL

SON YILLARDA POLİTİK FİLMLER ÇEKMEK GİBİ HAYIRLI BİR UĞRAŞ EDİNE BAŞARILI oyuncu George Clooney, bu alanda da bir üslup oturtmayı çoktan becerdi galiba.

“Zirveye Giden Yol” sinemada çok kereler ele alınmış Amerikan politik camiasının içinde, klasik Hollywood örüntüsünün sınırlarını hiç bozmadan anlatılsa da, izlemeye değer bir iş olmayı onun sayesinde hak ediyor.

Mevzu, bir parti içi Amerikan usulü katakullinin dallanıp budaklanması ile hayat buluyor. Mike Morris (George Clooney) olayların yaşandığı kampanyanın sahibi, başkan adayı. Kampanyanın yöneticisi Paul (Philip Seymour Hoffman) ile onun yardımcısı olarak çalışan Stephen (Ryan Gosling) diğer önemli figürler. Stephen'a rakip kampanyadan teklif gelince, acemi ve çalışkan adam, boş bulunup Paul'ü bundan haberdar etmek gibi bir yanılsa düşünüyor. Soğukkanlı Paul de bunun bedelini ona ödetiyor, ayağını kaydırarak. Bu arada, Stephen ve diğerleri ile birlikte biz izleyiciler de Paul'den sürekli Amerikan politik hayatının, yani daha çok bu kampanyacılık sektörünün işleyişine dair kıymetli tavsiyeler dinliyoruz. Başkan adayı Mike'tan da nasıl pek ilkeli imiş gibi görünüleceğinin dersini alıyoruz; filmin kayda değer unsurları arasında.

Bir de bütün bu ağır politik gündemin içinde pek görünmez olan bir stajyer kadın sahne alıyor; Molly (Evan Rachel Wood). Görünmez, lafın gelişi, yoksa o kadar erkek bir ortamda görünmezliği nail olacak biri değil elbette. Nitekim, başta Stephen'la bir yakınlaşmaları oluyor ama Molly'nin daha önce yaşadığı bir başka hikaye var ki, filmin kırılma noktasında en çok o kısmın öne çıkacağını duyar duymaz anlayıvermek güç değil.

“Zirveye Giden Yol”da giderek karmaşıklaşan ve birbirine dolanan dolaplar, Amerikan politik aleminin ne büyük bir bok çukuru olduğunu tane tane anlatıyor. Çok samimi, pek halk için gibi görünen bütün büyük siyasi lafların altında her bir oyuncunun kişisel kariyer heveslerinden başka bir şeyin yatmadığını verisi, çok başarılı. Bunu özetleyen güzel bir kadraj, büyük bir sahneye asılı

koskoca bayrağın arka tarafında, ters ışıktaki silüetlerini gördüğümüz iki adamın kirliliği birer pazarlık yürütmeleri, akıldan çıkacak gibi değil.

Filmin meramını özetleyen cümle, Amerikan politik tarihinin meşhur skandallarına ve skandal olamayan ama aslında daha büyük rezilliklerine sıkı bir gönderme yapıyor. “Politikada bir tek kural var” gibi bir şey diyor, “Hile yapabilir, yalan söyleyebilir, savaş çıkarabilirsin. Ama bir stajyeri beceremezsin. Onu ödetirler.”

Politikacı filmler, biraz da sinema eliyle Amerikan devletinin günah çıkarma sistemi gibi işlediği için, Hollywood'un bu alanda ciddi bir geleneği var. Epeyce de birbirine benzeyen yapıdaki filmlerden, klasik gerilimli işleyiş, yakın geçmişten sahi olayların eleştirisi ve Amerikan kibri eksik olmayan belli başlı unsurlar. Kiminde biri, kiminde öteki daha çok öne çıkıyor olabilir ya, George Clooney'nin tarzı günah çıkarmadan değil, kendisinin iyi düşünülmüş politik meramından kaynaklandığı için daha sıkı bir duruşu var. Öte yandan, bu gelenekten muaf da sayılmaz, hani “Amerikalı olmak demek şu demek” türünden milliyetçilik kokan güzellemler burada da eksik değil.

Yönetmenliği kadar oyunculuğu da övgüyü hak ediyor ki, başkan adayının o samimiyetsiz samimiyetini onun kadar iyi vermek herkese nasip olmaz herhalde. Philip Seymour Hoffman her zamankinden sade ama her zamanki kadar başarılı. Evan Rachel Wood, hem cilveli, hem hırslı, hem tacize uğramış genç bir kadını oynamak gibi zor bir görev üstlenmiş ve altından kalkmayı becermiş. Filmin oyuncu kadrosunun asıl yıldızı ise, kazık yiyen ve giderek ipleri eline alma hamlesi yapan Ryan Gosling.

Bir not da, filmin orijinal adına dair: “The Ides Of March”, Sezar'ın öldürüldüğü Mart'ın ortası anlamına geliyor. 



Amerikan politik dünyasının tüm samimiyetsiz ve çıkarıcı işleyişini pek güzel anlatıyor.



Bu tür politik filmlerin geleneğinde olan Amerikan demokrasisinin aklanması hissi, burada da eksik değil.

ORİJİNAL ADI The Ides Of March

YÖNETMEN George Clooney

OYUNCULAR George Clooney, Ryan Gosling, Philip Seymour Hoffman, Paul Giamatti, Evan Rachel Wood, Marisa Tomei, Jeffrey Wright

YAPIM 2011 ABD

SÜRE 101 dk.

DAĞITIM UIP (D Productions)

George Clooney'nin yönetmenliği kadar oyunculuğu da övgüyü hak ediyor ki, başkan adayının samimiyetsiz samimiyetini vermeyi herkes beceremez.



MAHZEN

ÜÇ BOYUTLU KORKU FİLMİ İZLEYİP LUNAPARK DUYGUSU YAŞAYALIM derken, türlü zirvalıklara maruz kalan seyircinin bazen yüzüne şans gülüyor işte.

Ahım şahım bir korku ya da daha doğrusu gerilim olmasa da, bilhassa ilk yarıda seyirciyi peşinden hızla sürükleyen, merak duygusuyla beraber heyecanı da yaşatan eli yüzü düzgün bir yapım "Mahzen". İki yıl gecikmeli olarak sinemalarımıza gelmesi ise tuhaf. Belki salonlara hiç uğramayacaktı; teşrifini 3D özelliğine borçlu olmalı... Herneyse, sonuçta 13 yaş üzeri her seyircinin burun kıvrımadan izleyeceği bir gerilim-korku söz konusu.

Konusu da, girişi de aslında gayet klasik "Mahzen"in... Bir anne ile iki oğlu, bahçeli geniş bir eve taşıyorlar. Babalarını görmeme sebebimiz, zaten ondan kaçıyor olmaları... Anneleri 'film icabı' ve işi gereği, biri yetişkin diğeri daha ufak iki oğlunu evde yalnız bırakmak durumunda kalıyor ki, mahzende neler olup bittiğini bu iki kardeş rahatça kurcalasın ve çözsün, çözerken de bize heyecan yaşatsın... Yandaki evde oturan güzel komşuları Julie de, bu iki kardeşle beraber heyecanın içine dalıyor ister istemez...

Onlarla beraber bizi de korkutan şey, evin mahzeninde tesadüfen fark ettikleri, sonsuza kadar uzanıyor gibi gözüken bir delik. Kapağını ne kadar sımsıkı kapasalar da, dibi gözükmeyen bu delikten ölmüş bir kız, tuhaf bir polis, şeytana benzeyen canlı bir palyaço oyuncak gibi ürkütücü 'şey'ler çıkıyor, evde dolaşıyor ve üçüne zarar vermeye çalışıyor. Onlar da deliğin sırrını anlamak için olayın üstüne gidiyorlar. Hatta daha önce bu evde oturmuş, başına gaipen şeyler musallat olmuş Creepy Carl'ı bulup, ondan öğütler alıyorlar...

Çoğu kez Steven Spielberg'in yapımcılığını üstlendiği, onun tarzına yatkın fantastik masallar anlatan filmleriyle tanıdığımız Joe Dante, 2003'teki "Looney Tunes: Maceraya Devam" dan (Looney Tunes: Back In Action) altı yıl sonra imza attığı bu sinema filminde, 1980'lerde kendisine şöhrat

kazandıran formülleri ustaca uyguluyor bir kez daha. "Piranha", "Çığlık" (The Howling), "İçimde Biri Var" (Innerspace), "Meraklı Komşular" (The 'Burbs) ve unutulmaz "Gremlinler" (Gremlins) ile yaklaşık 10 yıl süresince en önemli yapıtlarını veren Joe Dante, bir kuşağın sinema deyince aklına ilk gelen isimlerden. Dönemin öne çıkan eğilimi sayesinde korku öğelerini komediyle enfes bir biçimde buluşturan, bazen bilimkurgu ve fantastikten ödünç aldığı temalarla şeker kıvamında bir lezzete ulaşan Dante, 90'lardan sonra pek dişe dokunur bir şey yapmadı denebilir. Ama ne gam; sırf demin saydığımız filmleriyle bile halen içtenlikle selamlanan bir usta kendisi. İşte tam bu bahsettiğimiz tadı ucundan da olsa yakalayan bir film "Mahzen". Girişte, delikanlı Dane ile komşu kızı Julie arasında kıvılcımlanan yakınlaşma; annenin aradan çekilip macerayı çocuklara teslim etmesi; şeytani oyuncak palyaçonun "Gremlinler"i andıran yürüyüşü, saldırısı ve parçalanma anı; bugünün kan ve dehşet dolu filmlerinin yanında tamamen 80'leri çağrıştıran naif korku numaralarıyla Joe Dante imzasını her saniye hissettiren bir yapım bu.

Dane ile Julie'nin baştaki yakınlaşmasının sonradan bir yere varmamasını, bir de çocukların onca dehşet verici olaydan sonra sakin kalabilmelerinin tuhaflığını es geçerse, fazla beklentiye kapılmadan keyifle izlenecek bir gerilim olduğunu söyleyebiliriz. 2007'nin akılda kalıcı filmlerinden "Boş Oda"nın (Vacancy) da senaryosunu kaleme alan Mark L. Smith, hakimi olduğu 'tek mekan gerilimi'ni yaratırken burada da zorlanmıyor. Tim Burton'ın dünyasından ödünç alınmış gibi duran dekor tasarımlarıyla dikkat çeken 'deliğin içinde geçen sahneler', süresinin kafi miktarda oluşu ve 3D'nin yerli yerinde kullanılmasıyla seyir zevkini artıran, hedefi tutturmuş bir film "Mahzen".



Evde önceden oturan Creepy Carl rolünde Bruce Dern'i görmek, hoş bir sürpriz.



Dünyanın her yerinde çoktan DVD'si çıkan filmi, iki yıl gecikmeli izlemek can sıkıcı.

ORİJİNAL ADI The Hole
YÖNETMEN Joe Dante
OYUNCULAR Chris Massoglia, Haley Bennett, Nathan Gamble, Teri Polo, Bruce Dern
YAPIM 2009 ABD
SÜRE 92 dk.
DAĞITIM Medyavizyon

1980'lerin kült yönetmenlerinden Joe Dante, naif bir korku öyküsüyle 3D'yi denerken nostalji de yaşıyor. Hedefi tutturmuş bir film.

17. GEZİCİ FESTİVAL 2011

17th FESTIVAL ON WHEELS 2011

2-8 Aralık December **Ankara**

9-12 Aralık December **Sinop**

14-18 Aralık December **İzmir**

02-18 Aralık December



www.gezicifestival.org
[www.twitter.com/gezicifestival](https://twitter.com/gezicifestival)
www.facebook.com/gezicifestival

 **ANKARA
SİNEMA
DERNEĞİ**
ANKARA CINEMA ASSOCIATION



Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ramen.org>

T. C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI



DEDEMİN İNSANLARI



HAYAT AĞACI



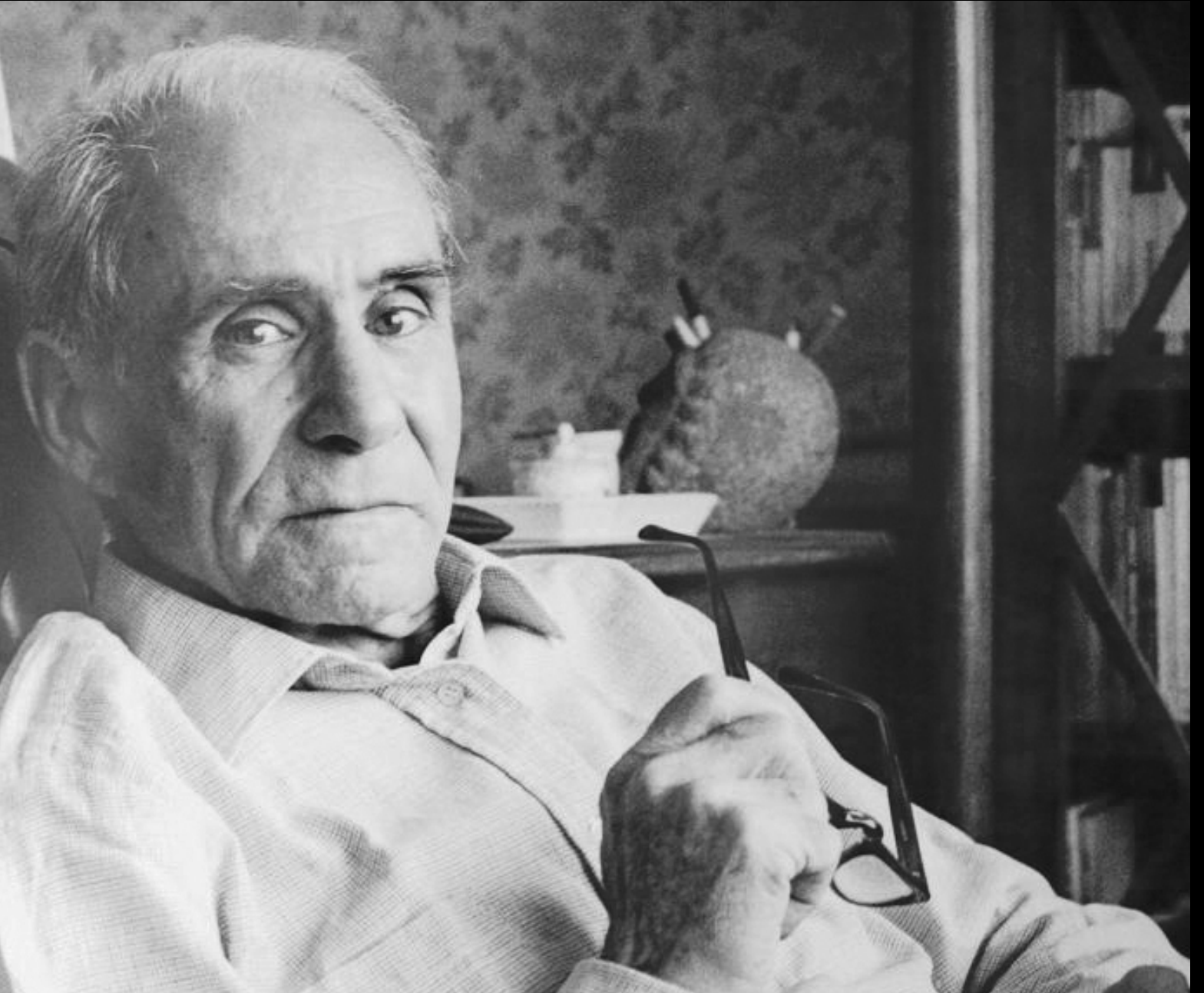
TEHLİKELİ İLİŞKİ



ZİRVEYE GİDEN YOL

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
DEDEMİN İNSANLARI				★★★		
HAYAT AĞACI				★★★★		☆☆☆☆☆
MAHZEN		★★★				
TEHLİKELİ İLİŞKİ		★★★★		★★★	★★★	
ZİRVEYE GİDEN YOL	★★★			★★★★	★★★	★★★
ALACAKARANLIK EFSANESİ: ŞAFAK VAKTİ BÖLÜM 1				★		
ANADOLU KARTALLARI			★★	★★	★	
BEHZAT Ç. SENİ KALBİME GÖMDÜM	★★★	★★	★★	★★★★	★★	
BENİ UNUTMA			★★		★★	★★★
CELAL TAN VE AİLESİNİN AŞIRI ACIKLI HİKAYESİ		★★★	★	★★★★	★★	★
CONAN		★★		★★	★	
GELECEK UZUN SÜRER		★★★★	★★	★★★★	★★★★	
GÖRÜNMEYEN			★			
İKİLİ OYUN					★	
İSTANBUL			★★★★			
JOHNNY ENGLISH'İN DÖNÜŞÜ		★★		★★	★★	
KULE SOYGUNU		★★★★	★★	★★★★	★★★★	
OYUNUN SONU		★★★★			★★★★	
ÖLÜMSÜZLER: TANRILARIN SAVAŞI	★★★	★★★★			★★	
PARANORMAL ACTIVITY 3	★	★				
SALGIN	★★★	★★★★		★★★★		★★★★
TENTEN'İN MACERALARI	★★★★	★★★★	★	★★★★	★★	★★
ZAMANA KARŞI	★		★★	★★★★		★★
ANNELER GÜNÜ		★★	★★★★			
PRESS		★★★★	★	★★★★	★★	★★★

38 YIL ÖNCEKİ LÜTFİ AKAD RÖPORTAJI



"Yedinci Sanat" dergisinin Mart 1973 tarihli ilk sayısında Nezh Coş, Atilla Dorsay ve Engin Ayça'nın Lütfi Akad'la gerçekleştirdikleri röportajdan bir derlemeyle büyük ustayı anıyoruz...

LÜTFİ Ö. AKAD'IN VE ŞÜKRAN AY'IN, YANI "VESİKALİ YARIM"IN BÜYÜK USTASININ VE BAŞTA "KALBİMİ KIRA KIRA" OLMAK ÜZERE FİLMİN unutulmaz şarkılarını seslendiren sanatçının üç gün arayla aramızdan ayrılmalari, sinemamızdan öğrendiğimiz şekliyle 'kaderin bir oyunu' mu sizce de? Eski zamanların güzelliğini ve vakarını üzerlerinde taşıyan, bizlere çok şey bırakmış olan bu iki ölümsüz sanatçıyı, saygıyla, sevgiyle analım ve eski zamanlara, 38 yıl öncesine, Mart 1973 tarihli "Yedinci Sanat" dergisinin sararmış sayfalarına dönelim... Sahipliğini Nezh Coş'un, genel yayın yönetmenliğini Atilla Dorsay'ın, yazı işleri müdürlüğünü Engin Ayça'nın yaptığı "Yedinci Sanat", bu ilk sayısında "Lütfi Akad'la Bir Konuşma" başlığı altında geniş bir röportaja yer vermişti. Soruları, dergi adına Coş, Dorsay ve Ayça'nın yönelttiği söyleşide Akad, "Vesikalı Yarım"den Türkan Şoray'a, sinema dilinden Yeni Gerçekçilik'e, starlardan genç oyunculara, eleştirmenlerden sansüre kadar pek çok konuda 10 sayfa boyunca ilginç şeyler söylüyor. Soruları, özetleyerek aktarıyoruz. İşte bu tarihi röportajdan derlediklerimiz:

Yönetmenlik öncesinde nasıl bir seyirciydi?

İyi bir sinema seyircisi değildim... Çok gitmezdim sinemaya. Pek ilgim yoktu sinemayla... Şimdiki ortam da yoktu o zamanlar, sinema konusunda. Sinemayla değil ama tiyatroyla ilgiliydim o zamanlar.

Sinema dili

Düz, yalın bir anlatım dili araştırması sürdürüyorum. Gerilimi, biçimsel çalışma yerine kişiler arasındaki dramatik ilişkilerde yansıtmaya çalışıyorum. Bizim insanımızın davranışı da yalın ama derinliği olan bir davranıştır.

"Vesikalı Yarım"

Orta halli bir film... Bir atmosfer filimiydi bu. Filim bittikten sonra farkına vardım ki Türk erkeğinin büyük çoğunluğunun böyle

bir ilişkisi vardır, olmuştur.

"Vesikalı Yarım", Türkan Şoray, "Ana"

Bence "Ana"daki oyunu daha iyidir. "Ana" çok sevdiğim bir konuydu benim. Yazık ki kötü bir prodüksiyona düştük, filim tam istediğim gibi olmadı. Tekrar olmaz tabii ama, benzer bir konuyu daha iyi şartlarla çekmek isterim bir gün, fırsat olursa...

Star oyuncular mı, yeniler mi?

Şu son bir-iki yıldır yenilerle, birkaç yeni genç kızla çalışmak zorunda kaldım. Yıldım doğrusu. Kolay değil. Yenilerden kaçıyorum şimdilik.

Başrol oyuncularının kahramanlaştırılması doğru mu?

Değildir. Çünkü bu kahramanlara seyircinin dışında, yön verici bir güç olarak birtakım birikimlerini boşaltma görevi yükleniyor. Seyirci, kahramanın davranışlarını görüp hayal kuruyor ve rahatlıyor. Bu durumu destekleyen bir 'star sistemi' de doğal olarak zararlı oluyor. Bunun çözümü gerekli ama nasıl bilemem.

Eleştirmenler

Her türlü eleştirmeyi okurum. Şunu söylemek isterim yalnızca... Biz bir ara yaptığımız işte yanıldık. Bu yanılgıda eleştirmenlerle beraberdik. Sonra başka bir açıdan bakmaya başladık soruna... Ve eleştirmenlerle yollarımız ayrıldı. Şimdi çok moda olan tabirler var. Ulusal sinema, halka dönük olmak gibi... Orada ayrıldık sanıyorum, bir ölçüde. Ama ne var ki o eleştirmenler yine aynı. Onları çevirmek zor. Onun için bizi daha iyi anlayacak, yaptıklarımızı daha iyi değerlendirecek bir yeni eleştirmen kuşağına ihtiyacımız var. Bu eksikliği duyuyoruz. Eleştirmeye çok önem veriyorum. Halit'in "Hudutların Kanunu" için yaptığı eleştiri, Ali Gevgilili'nin bir zamanlar Yeni Dergi'de yaptığı eleştirmeler iyi, olumlu eleştirmelerdi. Gazete sütunlarının dışına çıkan, sorunlara derinliğine bakan yazılara,



incelemelere ihtiyacı var sinemamızın.

Gördüğü son filmler ve beğendiği yabancı yönetmenler

James Bond'u gördüm, bayılıyorum onlara. Bir de "Çılgın Savaşçılar"ı yakınlarda... Geçen yıl da "General Patton"u görmüştüm, pek beğenmişim. Sinemanın aslında sinemacılar için pek de iyi bir mektep olduğu kanısında

değilim. Yeni başlayan arkadaşlarımın çoğuna sinemada görüp edindikleri etkilerden kaçınmalarını öğütlemişimdir. Yabancı sinemacıardan Visconti, Antonioni ve Losey'i severim. Ama son filimlerini görmedim. İtalyan ve İngiliz sinemalarını çok tutuyorum. Ancak savaş sonrası İtalyan 'yeni-gerçekçi' filimleri halkla dialog kuramadıkları için bence başarısız yapıtlardır. Visconti ve Antonioni'nin de bence sonraki çalışmaları değerlidir.

"Sevmek Zamanı"

Bence, yalnız doğuya özgü bir temayı "kişiliğe değil de tasvire aşık olmayı" ele aldığı için çok önemlidir. Ancak filim, entelektüel, halka yabancı bir 'Fuzuli dili' ile anlatılmıştır. Pir Sultan Abdal dili ile anlatılsaydı sonuç çok başka olurdu. Buna rağmen çok sevdiğim bir filmidir.

Türk seyircisi

Dünyanın en hoşgörülü seyircisidir. Her şeyi kabul etmez ama hoşgörüsü de sınırsızdır. Türk seyircisi sinemaya parasını vermektedir, folklorunu, edebiyatını, tüm kültürel değerlerini vermektedir. Ama çoğunlukla seyirciden alınanlar kadarı ona verilmemektedir.

Sansür

Yapımcı için sigortadır. Sansür kalktığı zaman yapımcı ceza kanunu ile karşı karşıya kalacaktır. Bu yüzden sansüre bir itirazım yok.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!



VESİKALİ YARIM

Neden içimizde bir yangın başlamış gibi hissediyoruz daha bu filmin adı geçince? Türkan Şoray'ın ağzından dökülen "Çok eskiden rastlaşacaktık" cümlesi neden bu kadar yaralar içimizi? "Vesikalı Yarım"ı bu kadar özel bir film kılan şeyler neler?

LÜTFİ AKAD'IN MELODRAMLAR ÜSTÜ FİLMİ "VESİKALİ YARIM"IN (1968) ETKİLEYİCİLİĞİ, ÖLÜMSÜZ ÇEKİCİLİĞİ KUŞKUSUZ SADECE oyunculukları, samimi yazılmış senaryosu veya hatasız yönetimiyle anlatılamaz. "Vesikalı Yarım"ı bu toplumun ortak belleğine kazıyan kelime 'imkânsızlık' aslında. Tabi şu anki toplum hayatından giderek uzaklaşan 'o tutkulu aşk'ın naipliği de var...

Birincisinden başlamak gerekirse; 'imkansız aşk' adına melodram denen türün ve kara sevdâ hikâyelerine duyulan yoğun ilginin artık gençlerine işlendiği bu toplumda ise bir 'vesikalı yar' e duyulan sevgiden bahsetmek az 'etikleyici' değildir herhalde... Nitekim ta 1940'ta Orhan Veli "Tahattur" adlı şiirinde bahsetmemiş mi 'vesikalı yar'den?

"Alnımdaki bıçak yarısı / Senin yüzünden; / Tabakam senin yadigarın; / İki elin kanda olsa gel!' diyor, / Telgrafın; / Nasıl unuturum seni ben, / Vesikalı yarım?"

Senarist Safa Önal'ın bu şiirden yola çıkıp çıkmadığı bilinmez. Ama bıçak yarısı, tabaka ve tabi ki 'vesikalı yar' filmin hikâyesinde de önemli işlevleri olan referanslar sanki... Türk sinemasını inceleyen tarihçilerin 'fahişe romantizmi' adıyla aynı başlıkta toplama gayreti gösterdikleri 'imkansız aşk'ların bu en keskin halini şairane bir hale sokmak kuşkusuz biraz da 'doğu'lu bir bakış gerektirir.

Nitekim evli, iki çocuklu ve kendi halinde bir manav olan Halil'in Sabiha'yı ilk kez gördüğü sahne mesela... Arkadaşlarını daha 'hareketli' bir ortama uğurlayan Halil yalnız kaldığı rakı sofrasında bir anda önünde beliren Sabiha'ya diğer gözlerini... Sabiha'nın ilk görüldüğü sahne bembeyaz sigara dumanları

içinde adeta bir rüya gibidir. Pavyonun kalabalığı, sahnedeki şarkıcının ve orkestranın sesi bir anda kısılır Halil'in kafasında. Sanki orada sadece Halil ve Sabiha vardır. Sabiha'nın cüretkar ve yarı isterik "sigaramı yakar mısın?" sorusu... Bir erkeğin rüyası gibi... Sonunda uyanıp kendi sakin hayatına geri dönen bir adamın rüyası sanki...

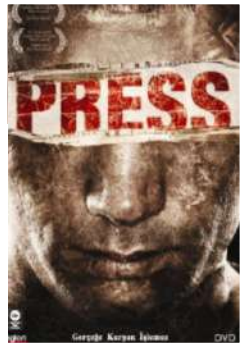
Safa Önal'ın senaryosu klasik anlatı yapısını en düzgün haliyle takip eder. Bir adamın sakin hayatı bir tanışmayla başka bir yöne doğru gider... Bozulan bir 'denge'dir aslında anlatılan. Ama melodramı melodram yapan şey, adamın yaşadığı tutkulu sevdasının ardından, dönüp dolaşıp aynı 'denge'ye zorunlu kalmasının trajedisidir.

Akad'ın sinematografik başarısı ise az buz değil. Halil'in 'denge'den çıkıp aynı 'denge'ye dönüşü filmin başı ve sonunda kullanılan birbirine yakın mizansenlerle desteklenmekte. Akad'ın bütün sahne çerçevelemeleri üzerinde inceliklerle çalışıldığını belli etmekte. Halil'in manavındaki resmedilişi, boş sokakta Sabiha'ya bakışı ve Sabiha'nın pavyon sahnelerindeki o ince çizgi... Usta yönetmen, Sabiha ve Halil arasındaki tutkulu aşkı büyüleyici bir iç burukluğuyla aktarırken hikâyenin 'gerçekçilik'le de bağını hiç kopartmaz. Bu nedenle Halil'in aileye dönüşünü 'ahlakçılık'la değil 'gerçekçilik'le açıklamak gerekir. Çünkü Sabiha Halil'den kendisini bıçakladığı zaman değil aslında, onu iki çocuğuyla ve babasıyla manavda gördükten sonra 'kalbini kıra kıra' vazgeçer (O öyle bir kadındır zaten). Hikâyenin en güzel repliği de daha bir anlam kazanır böylece bu trajedide: "Çok eskiden rastlaşacaktık" der Sabiha... Bu aşkın imkânsızlığı daha yakıcı ve daha kestirme nasıl anlatılabilir ki?

Halil'in evine dönüşü ve kapıyı yüzümüze kapatışındaki bizi ve Sabiha'yı dışarda bırakma hali ama içerde de yüzünden okunan bedbahtlığı anne-baba, sürekli yere bakan suskun eş, artık kalıp kalmayacağını merak eden gözlerle babalarının etrafında dolanan çocuklar tarafından yıkılır, etkisizleştirilir. Sabiha'nın yapacak çok fazla bir şeyi yoktur bu tablo karşısında. Sabiha'nın Halil'in babasıyla göz göze geldiği o son sahnede babanın bir adım atıp 'buraya giremezsin' der gibi duruşu 'yine' ataerkil bir yapıya işaret eder. Film seyircisini en çok da bu aşkın 'toplum gerçeği'ne çarpmasıyla yaralar. Seyirci, sonunu en başından beri hissettiği bu aşkın yaşaması umudunu film boyunca kalbinde taşısa da tıpkı Sabiha ve Halil'in ilk tartıştıkları sahnede Akad'ın bize özellikle gösterdiği boş duvar gibi bir 'gerçeklik'e toslar...

"Vesikalı Yarım"ın dillendirilmeyen, karakterlerin 'sessizliğiyle' aktarılan o yoğun hüznü zaman zaman özenle seçilmiş şarkılarla da (Şükran Ay'ın doyumsuz yorumlarıyla) süslenir ve bu şarkılar filmin melankolik akışını hızlandırır.

Bu trajik hikâye kağıt üzerinde bile hüznübazken Sabiha rolünde en incelikli performanslarından birini veren Türkan Şoray'ın pavyondaki 'femme fatale'den aşık kadına; sonra da kırılmaktan korktuğu için kendisini sert olmaya zorlayan kırılğan kadına ve oradan da aşkı için savaşan kadına dönüşmesindeki inandırıcılık bir an bile sekteye uğramaz... İzzet Günay'ın sessiz ve derinden oyunu da çemberi tamamlar. "Vesikalı Yarım" Türk sinemasının en iyi 10 filminden biri olarak çoğu listedeki yerini işte en fazla da bu nedenlerden dolayı sonuna kadar hak etmekte... 



PRESS

YÖNETMEN Sedat Yılmaz
OYUNCULAR Aram Dildar, Engin Emre Değer,
 Kadim Yaşar, Sezgin Cengiz, Asiye Dinçsoy
YAPIM/SÜRE 2010 Türkiye, 100 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD Türkçe
ŞİRKET Tiglon (Karıncalar Yapım)

Acı gerçekleri
 ve bir büyüme
 hikayesini aynı
 karelere
 hapsediyor "Press".

SEDAT YILMAZ'IN YAZIP YÖNETTİĞİ VE DE KURGULADIĞI "PRESS", 1990'LARDA Güneydoğu'da yaşanan savaşın kirli yüzünü sayfalarına aktaran Gündem gazetesi üzerindeki baskıları anlatırken, açık bir şekilde 'taraf' olduğunu hissettiriyor, ama insanların 'haber alma' ve 'haber verme' özgürlüklerinin tarafında durduğunu görüyoruz. Zamanında güneşi balçıkla sıvamaya çalışanların, bütün 'kirli' yöntemleri deneyerek gazete üzerinde kurdukları baskıyla birlikte, 'insan olma'yla bağdaşmayan eylem planlarını izliyoruz "Press"te. "Press" in değerli olan yanı, sadece bu durumu yansıtmayla sınırlı değil kuşkusuz. Gazetede getir götür işlerine bakan bir gencin, içinde bulunduğu 'sancılı' atmosfere karşın gazetecilik aşkıyla yanıp tutuşması ve bu amaç uğruna elinden geleni yapması, filmin anlattığı mücadele azmini başka bir boyuta taşıyor. Gazetede ki ağabeyleri ve ablalarının geri adım atmayan tavırları onu da etkiliyor, gazete üzerindeki baskı arttıkça genç adamın bu mesleğe tutunma isteği de aynı oranda

kamçılanıyor. Bir 'büyüme' hikayesi anlatıyor bize Sedat Yılmaz ve bu hikayenin geçtiği dönemin çarpıcı bir resmini çiziyor.

Bölgede olan bitenlere dair filmler arasında öne çıkan "Güneşe Yolculuk" ve "Fotograf"ın yanına koyabiliriz "Press"i, işin bir başka boyutunu yansıtmaya rağmen. Sinema diline dairse aynı şeyi söylememiz zor. Çoğunlukla tek mekanda geçen hikayeyi aktarırken sinematografik doğrularla pek ilgilenmemiş gibi Sedat Yılmaz. Güçlü içeriği destekleyecek bir sinemasal bütünlük yok filmde... Öte yandan, oyuncuların inanmışlığı filmin bu zayıflığını belli oranda da olsa örtüyor, özellikle de genç aktör Aram Dildar'ın yutkunarak izlediğimiz performansı. Dildar, hikayenin merkezindeki karakteriyle tam bir 'denge unsuru' oluşturuyor, filmin çıkmaz sokaklara sapmasının önüne geçiyor. [A](#)



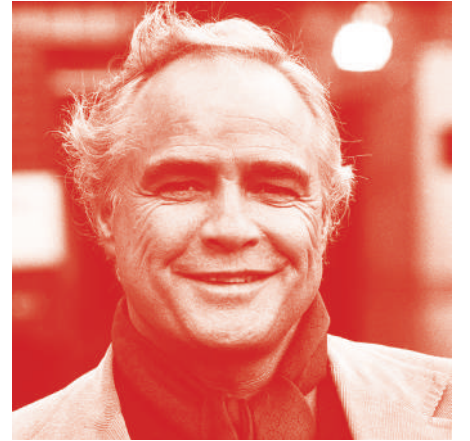
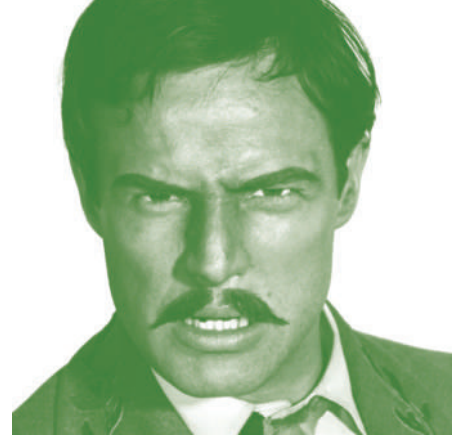
Filmin bağırıp çağırmaktan uzak tavrı, onun ajitatif bir noktaya taşınmasının önüne geçiyor.



Filmdeki görsel efektler, "Hiç olmasalardı ne kaybederdiniz?" diye sormamıza vesile oluyor.

“Film çekmek insanın farklı yaşlarda kendi fotoğrafını çekmesi gibi bir şey. Hepsi farklı görünür, ama aslında hepsi aynıdır.”

Wong Kar-Wai



altıyazı
AYLIK SİNEMA DERGİSİ

“Sinemayla büyüyenlerin dergisi”
Her ay bayilerde



ANNELER GÜNÜ

ORJİNAL ADI Mother's Day

YÖNETMEN Darren Lynn Bousman

OYUNCULAR Rebecca De Mornay, Jaime King,

Patrick John Flueger, Warren Kole

YAPIM/SÜRE 2010 ABD, 108 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng. ve 2.0 DD Tr

ŞİRKET As Sanat (Medyavizyon)

Artık 52 yaşına
gelmiş olsa da
etkileyiciliğini halen
koruyan Rebecca
De Mornay...

KORKU, GERİLİM, ŞİDDET FİLMLERİNİN HER HALÜKARDA SEYİRCİ TARAFINDAN iştahla tüketildiğini bilen yapımcılar, hatta ithalatçılar önümüze bol bol bu türden filmleri sürüyor. "Anneler Günü", tüm o zirvalıkların arasında bir-iki adım öne çıkabilen, eli yüzü düzgün bir gerilim ve şiddet gösterisi. Yaşı yetenlerin, 1980'lerin video furasında mutlaka rastladığı şiddet yüklü, rahatsız edici aynı adlı filmin biraz üzerinde oynanıp değiştirilerek 30 yıl sonra yapılan 'yeniden çevrim'i "Anneler Günü". Yeni aldıkları evde dostlarıyla toplanan bir karı-kocanın yaşadıkları korkunç saatleri izliyoruz filmde.

Kısa süre öncesine kadar ruh hastası bir anne ile en az onun kadar arıza çocuklarına ait olan ev, el değiştirmiş. Ancak her türlü suçu ve şiddeti uygulamaktan zevk alan delikanlılar bunu bilmeyerek eve giriyorlar ve 'şenlik' başlıyor. An be an tırmanan gerilimin, bazen bakılması gerçekten sağlam mide isteyen sahnelerin ötesinde film, alt metnini de sağlam tutmaya çalışıyor. 'Annelik'

üzerine ancak psikolojide görülebilecek sözler sarf eden film, kötücül çocukların annelerine olan kayıtsız şartsız bağlılıklarını, giderek 'ensest'e varabilecek bir tutkuyla bu kadının etkisi altına girip, her dediğini Allah kelamı gibi kabul etmelerini göstererek seyirciyi düşünmeye ve analize de zorluyor yer yer...

Daha önce "Testere" (Saw) serisinin 2., 3. ve 4. bölümlerini yöneten 32 yaşındaki Darren Lynn Bousman'ın imzasını taşıyan yapım, şiddeti yerli yerinde kullanarak 'istismar'a dönüştürmemeyi de başarıyor diyebiliriz. Filmin en öne çıkan şeyi ise, artık 52 yaşına gelmiş olsa da etkileyiciliğini halen koruyan Rebecca De Mornay. Ünlü filmi "Beşikteki El"den (The Hand That Rocks the Cradle, 1992) 18 yıl sonra yeniden aynı sulara dönerek 'psikopat kadın'ı canlandıran De Mornay, tüm kadronun en iyisi olmayı başarıyor. [2]



Rebecca De Mornay, iyilikle kötülük arasındaki ince çizgide öyle sağlam duruyor ki, film inandırıcılığını en çok ona borçlu.



İngilizce adı aslında "Annenin Günü" anlamına geliyor. Öyküde iki anne varsa da öykü, "Anneler Günü" ismini karşılamıyor.

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

5

1

NECMETTİN ÇOBANOĞLU BİLAL BULUT MELAHAT BAYRAM
OZAN DIYAR SERDAR ORÇİN TARÇİN ÇELEBİ

Topraklara girmeyenmiş insanların baharına...

İZ RÊÇ

ARTI FILM SUNAR

KONSTANTINOS KITOULI YARIMCI YÖNETMEN ÖMER ABAY
BAHAR ÇİZER BAŞKANTINOS KITOULI YARIMCI YÖNETMEN ÖMER ABAY
BURAK TOPALAKCI BAŞKANTINOS KITOULI YARIMCI YÖNETMEN ÖMER ABAY
YAVUZ EKİNCİ BAŞKANTINOS KITOULI YARIMCI YÖNETMEN ÖMER ABAY
TAYFUR AYDIN BAŞKANTINOS KITOULI YARIMCI YÖNETMEN ÖMER ABAY
TÜRKER KORKMAZ BAŞKANTINOS KITOULI YARIMCI YÖNETMEN ÖMER ABAY
MUTAFUR AYDIN BAŞKANTINOS KITOULI YARIMCI YÖNETMEN ÖMER ABAY

1 - Gezici Festival'de 'Arap Baharı'

Gezici Festival, 2011 yılına damgasını vuran ve etkisi tüm dünyaya yayılan 'Arap Baharı'nın perdeye yansımalarını "Bahar İsyanıdır" bölümünde topluyor. Festival, belgesel ve kısa film gösterimlerinin yanı sıra bir panelle de 'durum'u tartışmaya açıyor.

2 - 23. Uluslararası İstanbul Kısa Film Festivali

23 Kasım'da başlayan, 30 Kasım'da sona erecek festival, dünyanın dört bir köşesinden genç sinemacıları İstanbul'da buluşturuyor. "Kurmaca Filmler", "Canlandırma Filmler", "Belgesel Filmler" ve "DeneySEL Filmler" olmak üzere dört ana bölümde toplanıyor festivalin programı.

3 - Gezici Festival'de Zeki Demirkubuz'un 'Kıskandığı Amerikan Filmleri'

Gezici Festival, Zeki Demirkubuz'un 'kıskandığı' Amerikan filmlerinden dördünü bir bölümde toparlıyor: John Huston'dan "Uygunsuzlar" (The Misfits), John Schlesinger'dan "Geceyarısı Kovboyu" (Midnight Cowboy), Sam Peckinpah'tan "Köpekler" (Straw Dogs) ve Sydney Pollack'tan "Yakuza" (The Yakuza).

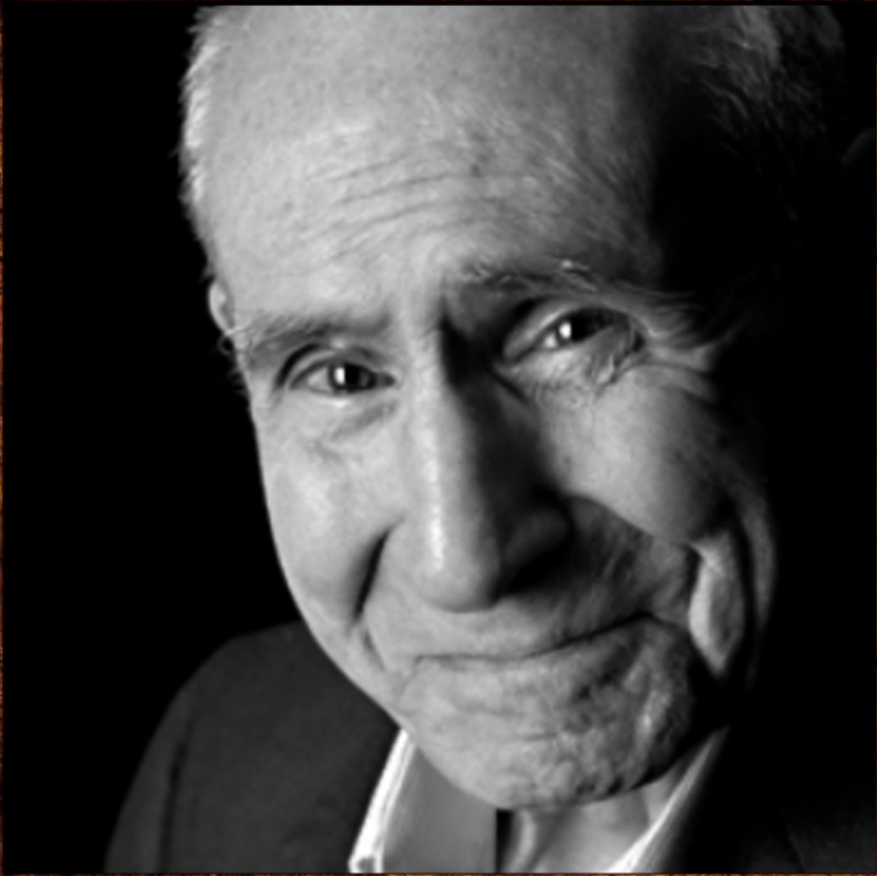
3 - İz (Rêç)

Yavuz Ekinci'nin "İncir" adlı öyküsünden yola çıkılarak Tayfur Aydın tarafından senaryolaştırılan filmde, topraklarından koparılmış insanların acıları ve yaşadıkları, bir 'Ana'nın sırları üstünden anlatılıyor. Filmin başrollerinde Necmettin Çobanoğlu, Bilal Bulut, Melahat Bayram yer alırken, onlara Serdar Orçin, Ozan Diyar ve Tarçin Çelebi eşlik ediyor.

4 - Rampart

İlk filmi "Haberci"yle (The Messenger) 'en iyi özgün senaryo' Oscar'ına aday gösterilen Oren Moverman, ikinci filmi "Rampart"ta da Woody Harrelson'la çalışıyor. Polisiye gerilim türündeki yapımın senaryosunda, Moverman'la birlikte James Ellroy'un adına da rastlıyoruz. Filmin gösterim tarihiyse 27 Ocak 2012.

SAYGIYLA ANIYORUZ...



SAYGIYLA ANIYORUZ...

LÜTFİ AKAD

1916 - 2011



“ Ben Hecht psikanalize çok meraklı olduğundan, 'Öldüren Hatıralar'ın (Spellbound) senaryosunun ona teslim edilmesi şanslı bir seçim olmuştu. ”

Alfred Hitchcock